Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

З А К О Н

за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане

(Обн., ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 52, 108 и 110 от 2007 г., бр. 69 и 106 от 2008 г. и бр. 32 и 35 от 2009 г.)

§ 1. В чл. 1, т. 3 накрая се добавя „или от разпореждане с имущество на такова място на стопанска дейност”.

§ 2. В чл. 2, ал. 1, т. 2 след думите „място на стопанска дейност” се поставя запетая и се добавя „извършват разпореждане с имущество на такова място на стопанска дейност”.

§ 3. В чл. 4, ал. 2 думите „и доходите” се заменят с „или от разпореждане с имущество на такова място на стопанска дейност, както и за доходите”.

§ 4. В чл. 12, ал. 1 думите „Печалбата и доходите” се заменят с „Печалбите”.

§ 5. В чл. 15 думите „данъчния финансов резултат” и „данъчният финансов резултат” се заменят с „данъчната основа”.

§ 6. В чл. 16, ал. 1 думите „данъчният финансов резултат” се заменят с „данъчната основа”.

§ 7. В чл. 22 т. 3 се изменя така:

„3. други суми в случаите, предвидени в този закон.”

§ 8. В чл. 27, ал. 1, т. 2 след думите „чл. 26” се добавя „т. 3, 4, 5, 8 и 10”.

§ 9. В чл. 31, ал. 2 пред думата „размер” се добавя „общ”, а накрая се поставя запетая и се добавя „център „Фонд за асистирана репродукция” и център „Фонд за трансплантация”.

§ 10. Създава се чл. 32а:

„Данъчно третиране на приходи и разходи, печалби и загуби, отчетени от контролиращ съдружник в съвместно контролирано предприятие

Чл. 32а. Не се признават за данъчни цели счетоводните приходи и разходи, печалби и загуби, отчетени от контролиращ съдружник в съвместно контролирано предприятие в резултат на прилагане на метода на пропорционална консолидация, когато съвместно контролираното предприятие е данъчно задължено лице.”

§ 11. В глава девета се създава чл. 47а:

„Данъчно третиране при разпределяне на дивиденти от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал

Чл. 47а. (1) При определяне на данъчния финансов резултат на акционери или съдружници счетоводният им финансов резултат се намалява с разпределените дивиденти от местни юридически лица или от чуждестранни лица, които са местни лица за данъчни цели на държава - членка на Европейския съюз, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, когато инвестицията се отчита по метода на собствения капитал.

(2) При финансовите институции намалението по ал. 1 е с разпределените дивиденти през годината. Намалението се извършва в годината на признаване на разпределените дивиденти в годишния финансов отчет на финансовата институция.

(3) При данъчно задължените лица, които не са финансови институции, намалението по ал. 1 е с разпределените дивиденти за периода от придобиване до отписване на инвестицията. Намалението се извършва в годината на отписване на инвестицията.

(4) Алинеи 1-3 не се прилагат за:

1. дивиденти, разпределени от печалби, които са реализирани преди придобиване на инвестицията;

2. дивиденти, разпределени от лицензирани дружества със специална инвестиционна цел по Закона за дружествата със специална инвестиционна цел;

3. дивиденти, представляващи скрито разпределяне на печалба.”

§ 12. В глава девета се създава чл. 47б:

„Прехвърляне на място на стопанска дейност

Чл. 47б. (1) При определяне на данъчния финансов резултат на място на стопанска дейност счетоводният му финансов резултат се увеличава с печалбата и се намалява със загубата от прехвърляне на мястото на стопанска дейност. Данъчните временни разлики, свързани с активите и пасивите на

мястото на стопанска дейност, се признават за данъчни цели в годината на прехвърляне на мястото на стопанска дейност по общия ред на закона. При определяне на данъчния финансов резултат на мястото на стопанска дейност се прилага чл. 66, ал. 1 и 2.

(2) Печалбата и загубата за целите на ал. 1 се определя като разлика между продажната цена на мястото на стопанска дейност и счетоводната стойност на активите, намалена със счетоводната стойност на пасивите на мястото на стопанска дейност към датата на прехвърлянето.

(3) Алинеи 1 и 2 не се прилагат, когато печалбата и загубата от прехвърляне на мястото на стопанска дейност е участвала при формиране на счетоводния финансов резултат на мястото на стопанска дейност.”

§ 13. В чл. 92 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинеи 3 и 4 се изменят така:

„(3) С годишната данъчна декларация се подава и годишният отчет за дейността.

(4) Годишен отчет за дейността не подават данъчно задължените лица, които едновременно са изпълнили следните условия:

1. не са извършвали дейност през годината;

2. не са отчели приходи или разходи за годината съгласно счетоводното законодателство.”

2. В ал. 5 думите „годишния си финансов отчет” се заменят с „годишен отчет за дейността”.

§ 14. В чл. 96 се правят следните изменения и допълнения:

1. В наименованието накрая се добавя „и пасиви”.

2. Досегашният текст става ал. 1.

3. Създава се ал. 2:

„(2) Когато приходи и разходи от последващи оценки на финансови активи и пасиви не са били признати за данъчни цели през предходен период, те се признават за данъчни цели по общия ред на закона. По отношение на тези активи и пасиви не се прилага ал. 1, изречение второ.”

§ 15. В чл. 161 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 4:

„(4) Последният данъчен период на неперсонифицирано дружество или осигурителна каса обхваща времето от 1 януари на годината, в която е извършено прекратяването, до датата на прекратяването.”

2. Досегашните ал. 4 и 5 стават съответно ал. 5 и 6.

§ 16. В чл. 162 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 4:

„(4) Данъчната декларация за последния данъчен период, определен по чл. 161, ал. 4, се подава на датата на прекратяването.”

2. Досегашните ал. 4 и 5 стават съответно ал. 5 и 6.

§ 17. В чл. 163 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 4 се изменя така:

„(4) В случаите по чл. 161, ал. 4 дължимият корпоративен данък за последния данъчен период се внася до датата на прекратяване. Данъкът е окончателен.”

2. Създава се ал. 5:

„(5) Когато датата на подаване на искането за заличаване при ликвидация, датата на заличаването при несъстоятелността, датата на прекратяването на дейността на място на стопанска дейност или датата на прекратяването на неперсонифицирано дружество или осигурителна каса е преди 31 март и корпоративният данък за предходната година не е внесен, данъчно задълженото лице внася корпоративния данък за предходната година в сроковете по ал. 1-4.”

§ 18. Член 180 се отменя.

§ 19. В чл. 183 се правят следните изменения:

1. Алинея 2 се отменя.

2. В ал. 3 думите по „ал. 1 и 2” се заменят с „по ал. 1”.

§ 20. Член 186 се отменя.

§ 21. Член 189а се отменя.

§ 22. В чл. 194, ал. 3, т. 3 накрая се поставя запетая и се добавя „с изключение на случаите на скрито разпределение на печалба”.

§ 23. Създава се чл. 202а:

„Преизчисляване на данък при източника

Чл. 202а. (1) Чуждестранно юридическо лице, което е местно лице за данъчни цели на държава - членка на Европейския

съюз, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, има право да избере да преизчисли данъка при източника за доходите по чл. 12, ал. 2, 3, 5 и 8. Когато чуждестранното лице избере да преизчисли данъка при източника, преизчислението се извършва за всички реализирани от него доходи по чл. 12, ал. 2, 3, 5 и 8 през годината.

(2) Когато чуждестранното лице избере да преизчисли данъка при източника за реализираните от него доходи, преизчисленият данък е равен на корпоративния данък, който би бил дължим за тези доходи, ако те са реализирани от местно юридическо лице. Когато чуждестранното лице е извършило разходи, свързани с доходите по изречение първо, за които би бил дължим данък върху разходите, ако те бяха извършени от местно юридическо лице, с този данък се увеличава сумата на преизчисления данък.

(3) Когато размерът на внесения данък при източника по чл. 195, ал. 1 превишава размера на преизчисления данък по ал. 2, разликата подлежи на възстановяване до размера на данъка при източника по чл. 195, ал. 1, който чуждестранното лице не може да приспадне от дължимия данък в държавата, където то е местно лице.

(4) Изборът за преизчисляване на данъка при източника се упражнява чрез подаване на годишна данъчна декларация по образец. Данъчната декларация се подава от чуждестранното лице в Териториалната дирекция на Националната агенция за приходите - София, в срок до 31 декември на годината, следваща годината на начисляване на доходите.

(5) Възстановяването на данък по ал. 3 се извършва по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс от Териториалната дирекция на Националната агенция за приходите - София.

(6) Алинеи 1-5 не се прилагат, когато чуждестранното лице е местно лице за данъчни цели на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, която не е държава - членка на Европейския съюз, с която Република България:

1. няма влязла в сила спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, или

2. има влязла в сила спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, в която не е предвидено:

а) обмен на информация, или

б) сътрудничество при събирането на данъци.”

§ 24. В чл. 219 се създава ал. 4:

„(4) Данъчно задължените лица по тази глава подават годишен отчет за дейността в срок до 31 март на следващата година в Териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по регистрация на данъчно задълженото лице.”

§ 25. В чл. 223 числото „10” се заменя с „12”.

§ 26. В чл. 226 числото „10” се заменя с „12”.

§ 27. В чл. 244 думите „и експлоатирани” се заличават.

§ 28. В чл. 245 се създава ал. 4:

„(4) Данък се дължи независимо дали хазартните съоръжения, вписани в разрешението за осъществяване на хазартни игри, са експлоатирани.”

§ 29. В чл. 247, ал. 3 думите „и до контролния орган по хазарта” се заличават.

§ 30. В чл. 252 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) С годишната данъчна декларация се подава и годишен отчет за дейността.”

§ 31. В чл. 259 се създава ал. 3:

„(3) С годишната данъчна декларация се подава и годишен отчет за дейността.”

§ 32. Член 276 се изменя така:

„Чл. 276. Данъчно задължено лице, което не изпълни задълженията си по чл. 92, ал. 3, чл. 219, ал. 4, чл. 252, ал. 2 или чл. 259, ал. 3, се наказва с имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв., а при повторно нарушение - в размер от 1500 до 5000 лв.”

§ 33. В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 5 буква „а” се изменя така:

„а) сумите, несвързани с осъществяваната от данъчно задълженото лице дейност или превишаващи обичайните пазарни нива, начислени, изплатени или разпределени под каквато и да е форма в полза на акционерите, съдружниците или свързани с тях лица, с изключение на дивидентите по т. 4, букви „а” и „б”;”.

2. В т. 8 се създава изречение трето:

„Промишлено, търговско или научно оборудване са всички движими вещи, включително транспортни средства, съоръжения, средства за производство, средства за оказване на услуги и други, които предприятието използва в стопанската си дейност.”

3. Създават се т. 56 - 59:

„56. „Годишен отчет за дейността” е този по чл. 20, ал. 4 от Закона за статистиката.

57. „Счетоводни приходи, счетоводни разходи, счетоводен финансов резултат, активи, пасиви и собствен капитал на чуждестранно лице от държава - членка на Европейския съюз, или от друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, осъществяващо стопанска дейност в страната чрез място на стопанска дейност единствено при условията на свободно предоставяне на услуги” са тези по смисъла на международните счетоводни стандарти, приложими в страната за съответната година.

58. „Счетоводни приходи, счетоводни разходи, счетоводен финансов резултат, активи, пасиви и собствен капитал на чуждестранно юридическо лице от държава - членка на Европейския съюз, или от друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство за целите на определяне на корпоративния данък по чл. 202а, ал. 2” са тези по смисъла на международните счетоводни стандарти, приложими в страната за съответната година.

59. „Разпореждане с имущество на място на стопанска дейност” е налице и в случаите на прехвърляне на мястото на стопанска дейност самостоятелно или заедно с цялото предприятие.”

Преходни и заключителни разпоредби

§ 34. Параграфи 13, 24, 30 и 31 от този закон се прилагат и по отношение на годишния отчет за дейността за 2009 г. Годишни финансови отчети за 2009 г. и одиторски доклади към тях не се подават в Националната агенция за приходите.

§ 35. В Закона за счетоводството (обн., ДВ, бр. 98 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 91 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 102 и 105 от 2005 г., бр. 33, 63, 105 и 108 от 2006 г., бр. 57 от 2007 г. и бр. 50, 69 и 106 от 2008 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1, ал. 2 думите „чуждестранните лица, осъществяващи стопанска дейност на територията на страната

чрез място на стопанска дейност и търговските представителства" се заменят с „търговските представителства и чуждестранните лица, осъществяващи стопанска дейност на територията на страната чрез място на стопанска дейност, с изключение на случаите, когато стопанската дейност се осъществява от чуждестранно лице от държава - членка на Европейския съюз, или от друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, единствено при условията на свободно предоставяне на услуги".

2. В чл. 37а се създават ал. 3 и 4:

„(3) Не се съставя консолидиран финансов отчет по реда на чл. 37, ал. 2 от предприятие майка, което има само дъщерни предприятия, които са несъществени за целите на чл. 23, ал. 2, разглеждани едновременно индивидуално и като цяло.

(4) Дъщерно предприятие може да не се включва в консолидирания финансов отчет, когато то е несъществено за целите на чл. 23, ал. 2. Когато две или повече дъщерни предприятия отговарят на изискването на изречение първо, те се включват в консолидирания финансов отчет, ако като цяло не са несъществени за целите на чл. 23, ал. 2."

3. В чл. 37г т. 3 се изменя така:

„3. консолидираният финансов отчет на предприятието майка от третата страна е одитиран от едно или повече лица с правоспособност да одитират финансови отчети, придобита съгласно националното законодателство на предприятието майка от третата страна;".

4. В Допълнителните разпоредби:

а) в § 1, т. 6 думите „Международните стандарти за финансови отчети" се заменят с „Международните стандарти за финансово отчитане";

б) в § 1а се създава т. 3:

„3. Директива 2009/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. за изменение на директиви на Съвета 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО относно определени изисквания за оповестяване за средни по размер дружества и задължението за изготвяне на консолидирани счетоводни отчети (ОВ, L 164, 26.06.2009 г.)."

§ 36. В чл. 3 от Закона за регистър БУЛСТАТ (обн., ДВ, бр. 39 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2005 г., бр. 34 от 2006 г. и бр. 42 от 2007 г.) се създава ал. 4:

„(4) Чуждестранните лица от държава - членка на Европейския съюз, или от друга държава - страна по

Споразумението за Европейското икономическо пространство, осъществяващи стопанска дейност в страната единствено при условията на свободно предоставяне на услуги, не се вписват в регистър БУЛСТАТ.”

§ 37. В чл. 22 от Закона за Националната агенция за приходите (обн., ДВ, бр. 112 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 114 от 2003 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 105 от 2006 г., бр. 109 от 2007 г. и бр. 12, 32 и 42 от 2009 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 5:

„(5) Националният статистически институт обработва годишните отчети за дейността на лицата, задължени да ги предоставят съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане и Закона за данъците върху доходите на физическите лица, и предоставя данните от тях за целите на Националната агенция за приходите.”

2. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и в нея цифрата „4” се заменя с „5”.

3. Досегашната ал. 6 става ал. 7.

§ 38. В чл. 20 от Закона за статистиката (обн., ДВ, бр. 57 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 74 от 2002 г., бр. 37 от 2004 г., бр. 39, 81 и 88 от 2005 г., бр. 100 от 2007 г., бр. 98 от 2008 г. и бр. 42 от 2009 г.) ал. 5 се изменя така:

„(5) Редът, начинът и сроковете за предоставяне на данните по ал. 1-3 се определят в статистически формуляри по образци, утвърдени със заповед на председателя на Националния статистически институт, а на данните по ал. 4 - със съвместна заповед на председателя на Националния статистически институт и изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, които се обнародват в „Държавен вестник”.”

§ 39. В чл. 18, ал. 1, т. 1 от Закона за независимия финансов одит (обн., ДВ, бр. 101 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 91 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 77 и 105 от 2005 г., бр. 30, 33, 62 и 105 от 2006 г. и бр. 67 от 2008 г.) думите „Международните стандарти за финансови отчети” се заменят с „Международните стандарти за финансово отчитане”.

§ 40. В чл. 8, ал. 10 от Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 52 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г. и бр. 24 от 2009 г.) думите „Международните стандарти за финансови отчети” се заменят с „Международните стандарти за финансово отчитане”.

§ 41. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г., Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. - бр. 55 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г. и бр. 23, 25, 35 и 42 от 2009 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 253 ал. 1 се изменя така:

„(1) Приходите на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, както и аналогични приходи, пряко свързани с доброволно пенсионно осигуряване, осъществявано от лица, регистрирани по законодателството на друга държава членка, които могат в съответствие с това законодателство да осъществяват дейност по доброволно пенсионно осигуряване, не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.”

2. В чл. 310 ал. 1 се изменя така:

„(1) Приходите на фондовете за допълнително доброволно осигуряване за безработица и/или за професионална квалификация, както и аналогични приходи, пряко свързани с доброволно осигуряване за безработица и/или за професионална квалификация, осъществявано от лица, регистрирани по законодателството на друга държава членка, които могат в съответствие с това законодателство да осъществяват дейност по доброволно осигуряване за безработица и/или за професионална квалификация, не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.”

§ 42. Законът влиза в сила от 1 януари 2010 г. с изключение на § 10, 11 и 14, които влизат в сила от 1 януари 2009 г.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на …….... 2009 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане

Законопроектът за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) е изготвен с цел усъвършенстване на данъчната практика и отстраняване на несъответствия на данъчното законодателство с правото на Европейския съюз. Във връзка с това са направени следните предложения за промяна:

Данък при източника за доходи на чуждестранни лица от ЕС

Във връзка с изпратено мотивирано становище от Европейската комисия (ЕК) по нарушение № 2007/4881 Република България пое ангажимент за промяна в данъчното законодателство с цел отстраняване на нарушението.

Съгласно действащия ЗКПО чуждестранните юридически лица се облагат с данък при източника върху брутния размер на получените доходи (без да се приспадат разходите, свързани с тези доходи), докато местните юридически лица се облагат с данък след приспадане на разходите, свързани с тези доходи. Европейската комисия счита, че с различното данъчно третиране на местни и чуждестранни лица от Европейския съюз/Европейското икономическо пространство (ЕС/ЕИП) Република България не е изпълнила задълженията си по чл. 49 и 56 от Договора за Европейската общност (ЕО) и по чл. 36 и 40 от Споразумението за ЕИП, т.е. че е нарушено свободното предоставяне на услуги и свободното движение на капитали.

С цел да бъде отстранено различието в данъчното третиране на местни и чуждестранни лица от ЕС/ЕИП в законопроекта се предлага чуждестранните юридически лица от ЕС/ЕИП да имат право на избор за преизчисляване и последващо възстановяване на част от удържания данък при източника. Преизчисляването на данък цели данъчното задължение на чуждестранното лице да бъде определено така, че да се отчитат извършените разходи от лицето, свързани с получените от него доходи. Размерът на данъка за възстановяване се определя като разлика между размера на внесения данък при източника и размера на корпоративния данък, който би бил дължим, в случай че доходите са реализирани от местни юридически лица. След промяната данъчната тежест, понесена от чуждестранните лица от ЕС/ЕИП, които се възползват от правото на възстановяване на данък, ще бъде равна на тази при местните лица, с което съществуващата в момента неравнопоставеност ще бъде премахната.

Отклонение от данъчно облагане

В законопроекта се предлага разпоредбите за отклонение от данъчно облагане да се прилагат за всички видове данъци, а

не само за корпоративния данък. Логично е, когато сделка води до отклонение от данъчно облагане, тя да бъде регулирана за данъчни цели, независимо от това дали отклонението от облагане касае корпоративен данък, данък при източника, данък върху разходите, алтернативен данък или друг данък. Чрез промяната всички данъкоплатци (местни и чуждестранни), предприемащи сделки, водещи до отклонение от данъчно облагане, ще бъдат третирани за данъчни цели по един и същ начин, което е справедливо и ще доведе до възстановяване на липсващата в момента равнопоставеност на данъкоплатците.

Отмяна на данъчно облекчение

В законопроекта се предлага отмяна на данъчното облекчение за предприятия, извършващи големи инвестиции в определени отрасли - селско стопанство, преработвателна промишленост, производство, високи технологии и инфраструктура (чл. 189а от ЗКПО).

Посоченото данъчно облекчение се изразява в невнасяне на корпоративен данък за период 5 години от предприятия, инвестирали поне 10 млн. лв. в следните отрасли: селско стопанство, преработвателна промишленост, производство, високи технологии и инфраструктура. След като предприятието е направило посочената инвестиция, за да се възползва от облекчението, е необходимо преотстъпеният данък да се инвестира в райони с висока безработица при спазване на редица условия.

Посоченото облекчение беше прието в края на 2008 г., но още не може да се приложи, защото прилагането на подобно облекчение става след постановяване на положително решение от ЕК за съответствие с изискванията на европейското законодателство в областта на държавните помощи. Република България е подала нотификация за облекчението пред ЕК, но решение на ЕК към настоящия момент няма.

Предложението за отмяна се налага поради следните мотиви:

- В момента съществува подобно данъчно облекчение, което е в сила и се прилага от предприятията.

Съгласно чл. 184 от ЗКПО предприятията, извършващи производствена дейност в райони с висока безработица, имат право да не внасят корпоративния си данък в бюджета, ако го инвестират отново в тези райони, при условие че изпълнят редица условия, изисквани при предоставяне на държавна помощ. Това облекчение е одобрено от ЕК. Следователно за предприятията, желаещи да инвестират преотстъпен данък в райони с висока безработица, вече е предвидено данъчно облекчение, което се прилага на практика.

В условията на икономическа криза, водеща до намаляване на бюджетните приходи, е нецелесъобразно държавата да предоставя две данъчни облекчения, преследващи едни и същи цели.

- Облекчението засяга само определени отрасли, което води до нарушаване на принципа за отраслова неутралност, заложен в провежданата данъчна политика през последните години. Предоставянето на данъчни облекчения за определени отрасли ще насърчи инвестирането на средства в тези отрасли за сметка на други, което ще повлияе неблагоприятно на алокацията (разпределението) на ресурси в икономиката. Държавата не трябва да предоставя отраслови данъчни облекчения, защото това ще доведе до конкурентно предимство на определени отрасли за сметка на други;

- Ниската ставка на корпоративния данък (най-ниската в ЕС - 10 %). Данъчната система на една държава трябва да се придържа или към ниски ставки без данъчни облекчения, или към високи ставки с данъчни облекчения в зависимост от това, какви цели се преследват. Данъчната политика в България през последните години е насочена към ниски данъчни ставки в областта на подоходните данъци, което означава, че е необходимо облекченията да бъдат ограничени;

- От облекчението няма да се възползват малките и средните предприятия, защото те не могат да направят инвестиции от 10 млн. лв. Следователно големите предприятия освен икономиите от мащаба, които реализират, ще ползват и данъчно облекчение. Това ще направи малките и средните предприятия още по-неконкурентоспособни спрямо големите. Предоставянето на облекчение за големи предприятия противоречи и на политиката за стимулиране на малките и средните предприятия;

- Намаляване на приходите от корпоративен данък в условията на икономическа криза;

- Ще възникнат трудности при прилагане на облекчението от бизнеса, както и при контрола от НАП, поради изискването за изпълнение на редица условия за ползване на облекчението. Направеният извод се базира на факта, че другото данъчно облекчение (по чл. 184 от ЗКПО), което в момента е в сила, създава редица проблеми при прилагането му от бизнеса и контрола от НАП поради многото сложни условия за изпълнение, наложени от изискванията на европейското законодателство в областта на държавните помощи.

Подаване в НАП на годишен отчет за дейността вместо годишен финансов отчет

В законопроекта е предвидено премахване на изискването за подаване в НАП на годишния финансов отчет. Вместо него предприятията следва да подават в НАП годишен отчет за дейността (екземпляра за статистиката).

С предложената промяна се цели годишният отчет за дейността да се подава пред един орган, с което ще се постигне намаляване на административната тежест и икономия на ресурси за предприятията. В резултат на направената промяна НАП ще се възползва от електронната система и създадената организация в Националния статистически институт с оглед събирането и въвеждането на данните от годишния финансов отчет в електронен вид. Обработените в електронен вид годишни отчети за дейността са надежден източник на информация за извършване на селекция във връзка с упражняването на контролните функции на НАП. Приходната администрация ще продължи да е в състояние да извършва превантивен контрол относно подаването на годишния финансов отчет, който се включва в годишния отчет за дейността. В резултат на предложените промени се очаква повишаване броя на статистически единици, които изпълняват задължението си за подаване на годишните отчети за дейността.

Във връзка с това предложение са извършени промени и в Закона за Националната агенция за приходите и Закона за статистиката.

Предприятия без дейност

В законопроекта е предложена промяна, съгласно която данъчно задължените лица, които не са извършвали дейност и не са отчели приходи или разходи, не следва да подават годишен отчет за дейността. Предлаганата промяна цели намаляване на административната тежест за предприятията без дейност, както и облекчаване на НАП при събирането и съхранението на информация.

Разходи за дарения

Предложена е промяна в кръга на лицата, в полза на които направено дарение може да служи за данъчно облекчение по реда на закона. За данъчни цели се признават счетоводни разходи за дарения в размер до 50 на сто от счетоводната печалба, когато разходите за дарения са направени в полза на център "Фонд за лечение на деца", като се добавят център „Фонд за асистирана репродукция” и център „Фонд за трансплантация”. Направената промяна цели с предоставяне на данъчно облекчение да бъдат подпомогнати тези центрове поради голямото им социално значение.

Непризнати приходи за данъчни цели

Предлага се промяна в случаите на непризнаване на счетоводни приходи за данъчни цели, възникнали по повод на непризнати за данъчни цели разходи. Действащата разпоредба на чл. 27, ал. 1, т. 2 създава предпоставки за злоупотреби. Като пример може да се посочи необлагането на приходи, свързани с недокументирани разходи или с разходи, несвързани с дейността на предприятието.

Прехвърляне (продажба) на място на стопанска дейност на чуждестранно лице

В законопроекта се предлага към обектите на облагане с корпоративен данък да се добави печалбата на чуждестранни юридически лица от прехвърляне (продажба) на място на стопанска дейност. Чрез промяната данъчното третиране при прехвърляне на отделни активи на мястото на стопанска дейност ще се изравни с това на прехвърляне на предприятието на мястото на стопанска дейност.

Данъчно третиране на контролиращ съдружник в съвместно контролирано предприятие

В законопроекта е предвидено създаване на разпоредба, регламентираща данъчното третиране на приходи и разходи, печалби и загуби, отчетени от контролиращ съдружник в съвместно контролирано предприятие. Съгласно действащия Международен счетоводен стандарт (МСС) 31 „Дялове в съвместни предприятия" в случаите, когато контролиращ съдружник в съвместно контролирано предприятие (консорциум) осчетоводява участието си чрез метода на пропорционална консолидация, той трябва да отчете в своите отчети тази част от печалбата/загубата на консорциума, която съответства на участието му в него. Предложението за промяна се изразява в непризнаване за данъчни цели на посочената част от печалбата/загубата, защото цялата печалба/загуба на консорциума е обложена/призната за данъчни цели при него. Ако промяната не се направи, една и съща печалба ще се обложи два пъти или загуба ще се признае два пъти. Липсата на данъчно третиране в момента може да доведе до нарушаване на счетоводното законодателство от страна на дружествата, за да не се стига до двукратно облагане на печалбите.

Данъчно третиране при разпределяне на дивиденти от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал

В действащия ЗКПО липсва данъчно третиране за предприятията, прилагащи метода на собствения капитал за отчитане на инвестициите си в асоциирани предприятия съгласно Международен счетоводен стандарт (МСС) 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия", поради което в законопроекта е направено предложение за допълнение. Предложението се изразява в регламентиране на данъчно третиране за предприятията, прилагащи метода на собствения капитал, така че данъчната им тежест да бъде еднаква с тази на предприятията, използващи друг метод за отчитане на инвестиции (себестойностния метод). По

този начин се спазва провежданата политика през последните години на неутралност на данъчното законодателство спрямо различните счетоводни методи за отчитане. Ако промяната не се направи, предприятията, прилагащи метода на собствения капитал, ще бъдат в неблагоприятно положение спрямо останалите предприятия, което най-вероятно би създало предпоставки за нарушаване на счетоводното законодателство.

Корпоративен данък за последния данъчен период при неперсонифицирани дружества и осигурителни каси

В действащия ЗКПО липсват разпоредби, които да регламентират окончателно облагане при прекратяване на неперсонифицирани дружества и осигурителни каси. За целите на ЗКПО неперсонифицираните дружества и осигурителни каси са приравнени на юридически лица и следва да бъде регламентирано данъчното им третиране при прекратяване.

Общини с безработица, по-висока от средната за страната

В законопроекта се предвижда отмяна на ежегодното определяне на общините с безработица с 50 или над 50 на сто по-висока от средната за страната. Посочената промяна се предлага, тъй като към момента няма данъчно облекчение, което да се прилага в общини с безработица с 50 или над 50 на сто по-висока от средната за страната.

Скрито разпределяне на печалба в полза на чуждестранно юридическо лице

Предложението за промяна предвижда облагане с данък дивидент, когато е налице скрито разпределяне на печалба в полза на акционер - чуждестранно юридическо лице от ЕС/ЕИП. Съгласно действащите разпоредби на ЗКПО скритото разпределение на печалба в полза на акционери - български юридически лица, се облага с корпоративен данък. С посочената промяна се цели премахване на различията и уеднаквяване на данъчното третиране при скрито разпределение на печалба, т.е. то да не зависи от вида на акционера - местно или чуждестранно лице.

Данък върху хазартната дейност

Предлага се увеличаване на данъка за хазартните дейности от тото и лото, залагане върху резултати от спортни състезания и случайни събития от 10 на 12 на сто. Промяната цели изравняване на облагането на всички организатори на хазартни игри. В момента хазартните дейности от лотарии, томболи и числови лотарийни игри Бинго и Кено се облагат с данък 12 на сто.

Предлага се промяна, свързана с данъка върху хазартната дейност с хазартни съоръжения, който следва да се определя за вписаните в разрешението хазартни съоръжения, независимо от това дали те са експлоатирани.

Предлага се да отпадне задължението на организаторите на хазартни игри да изпращат копие от платежното нареждане за платения данък до контролния орган по хазарта. Съгласно действащото законодателство организаторите на хазартни игри имат задължение да съхраняват копия от платежните нареждания за внесен данък в обектите, в които се организират хазартни игри. При извършване на проверки от страна на контролните органи на Държавната комисия по хазарта (ДКХ) тези копия от платежни нареждания се проверяват на място. При констатация от страна на контролните органи на ДКХ на липса на копие от платежно нареждане за внесен данък те уведомяват НАП за предприемане на действия по компетентност съгласно Инструкцията за взаимодействие между ДКХ и НАП. Отпадането на това задължение ще доведе до значително облекчение и намаляване на документооборота.

Промишлено, търговско или научно оборудване

В законопроекта е предвидено определяне на съдържанието на понятията „промишлено, търговско или научно оборудване”. Дефиниране на посочените понятия е необходимо с цел избягване на неправилното им интерпретиране и за привеждане съдържанието на тези термини в съответствие със спогодбите за избягване на двойното данъчно облагане и с международната практика. Неправилното интерпретиране на посочените термини създава условия за отклонение на приходи за бюджета в значителни размери, представляващи размера на дължимия данък върху доходите от наем на движими вещи от посочения вид. Същевременно в България се създава практика, различна от международната по този въпрос, което има негативен ефект.

Чуждестранни лица от ЕС/ЕИП, осъществяващи дейност в Република България при условията на свободно предоставяне на услуги

Отчитайки поетия ангажимент на Република България за предприемане на действия за приемане на законодателни промени с цел отстраняване на нарушение № 2007/4614, се предлага промяна в Закона за счетоводството (ЗСч), Закона за регистър БУЛСТАТ и ЗКПО.

Съгласно правото на ЕС чуждестранните лица от ЕС/ЕИП, осъществяващи дейност в Република България при условията на свободно предоставяне на услуги, не следва да водят счетоводство и да се регистрират в регистър БУЛСТАТ. Във връзка с това:

- В ЗСч се променя обхватът на предприятията, които прилагат закона. С предложението за промяна чуждестранните лица от ЕС/ЕИП, осъществяващи дейност в Република България при условията на свободно предоставяне на услуги, се изключват от обхвата на предприятията, за които се прилага ЗСч, в резултат на което те няма да са задължени да водят счетоводство и да изготвят финансови отчети за дейността си в Република България съгласно българското законодателство.

- В Закона за регистър БУЛСТАТ се предлага допълнение, засягащо лицата, които не се вписват в регистър БУЛСТАТ. С предложението за промяна чуждестранните лица от ЕС/ЕИП, осъществяващи дейност в Република България при условията на свободно предоставяне на услуги, няма да се вписват в регистър БУЛСТАТ.

С цел да се определи корпоративният данък на тези лица в ЗКПО е регламентирано, че счетоводните им приходи и разходи се определят съгласно изискванията на Международните счетоводни стандарти.

Освобождаване от изискване за изготвяне на консолидиран финансов отчет

Съгласно Директива 2009/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. за изменение на директиви на Съвета 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО относно определени изисквания за оповестяване за средни по размер дружества и задължението за изготвяне на консолидирани счетоводни отчети държавите членки следва да освободят предприятията майки от задължението за изготвяне на консолидиран финансов отчет, когато те притежават несъществени дъщерни предприятия. Във връзка с това в законопроекта се предлага да се направят промени в ЗСч.

Изравняване на данъчното третиране на местни фондове и дружества за социално осигуряване с фондове и дружества за социално осигуряване, установени в други държави - членки на ЕС или ЕИП.

Във връзка с официално уведомително писмо № C(2008) 7247 по нарушение № 2008/2150, изпратено от Европейската комисия, се предлага промяна в Кодекса за социално осигуряване.

Писмото е свързано с нарушаване на задълженията, произтичащи от правилата относно правото на установяване и свободното движение на капитали поради различно третиране на приходите, получени от местни фондове и дружества за социално осигуряване, в сравнение с приходите, изплатени от подобни фондове и дружества, установени в други държави - членки на ЕС или ЕИП.

С предложените изменения в Кодекса за социално осигуряване се освобождават от облагане с данък по реда на ЗКПО приходите на лица, регистрирани в ЕС/ЕИП, които осъществяват доброволно осигуряване, доброволно осигуряване за безработица и/или за професионална квалификация. С това нарушението се отстранява.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)